

ELŐTERJESZTÉS

Üllés Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestületének

Előterjesztő: Dr. Borbás Zsuzsanna jegyző

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Iktatószám: 1207-2/2016.

Melléklet: Előterjesztés, beszámoló

Felelős: Dr. Borbás Zsuzsanna jegyző

Készítette: Csótiné Ördög Edit Homokháti Szociális Központ intézményvezetője
Somogyiné Farsang Szilvia Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai Vezetője
Tóth Károlyné családsegítő
Juhászné Bozsák Andrea szociális ügyintéző

Véleményezésre megküldve: -

Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni.
A döntéshez egyszerű többség szükséges

Törvényességi véleményezésre
bemutatva: ---

ÜLLÉS NAGYKÖZSÉG JEGYZŐJE

☎ 6794 Üllés, Dorozsmai út 40.

☎ 62/282-122

☎ 62/582-050, ✉: jegyzo@ulles.hu

Ügyiratszám: 1207-2/2016.

Tárgy: Az önkormányzat
gyermekjóléti és gyermekvédelmi
feladatai ellátásának értékelése
Melléklet: beszámoló

Üllés Nagyközség Képviselőtestülete

Üllés

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény (Gyvt.) 96. §-ának (6) bekezdése előírja, hogy minden év május 31-ig át kell tekinteni a település gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának működését és erről átfogó értékelést kell készíteni, amit a képviselő-testületnek meg kell tárgyalnia. A testületi tárgyalást követően a beszámolót meg kell küldeni a gyámhatóságnak, amely 30 napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé. A beszámoló tartalmi, formai követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. sz. melléklete határozza meg. Az értékelés a feladatellátásban résztvevő Homokháti Szociális Központ intézményvezetőjével, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetőjével és a családsegítővel együttműködve készült, melyet az alábbiak szerint terjeszték a Tisztelt Képviselő-testület elé.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy beszámolót szíveskedjen megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni.

...../2016.(V. 17.) önkormányzati határozat

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

H A T Á R O Z A T -i javaslat

Üllés Nagyközség Képviselőtestülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. §-ának (6) bekezdése, továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete szerint a 2015. évi gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról szóló beszámolót az előterjesztéssel egyező tartalommal jóváhagyja.

Határidő: azonnal

Felelős: Dr. Borbás Zsuzsanna jegyző

Erről jegyzőkönyvi kivonaton értesítést kap:

- 1.) Nagy Attila Gyula polgármester
- 2.) Dr. Borbás Zsuzsanna jegyző
- 3.) Csongrád Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatal Szeged – ügyintéző által
- 4.) Homokháti Szociális Központ intézményvezetője, 6787 Zákányszék
- 5.) Irattár.

Ü11 és, 2016. május 12.

Tisztelettel:

Dr. Borbás Zsuzsanna
jegyző

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS ÜLLÉS NAGYKÖZSÉG 2015. ÉVI GYERMEKVÉDELMI ÉS GYERMEKJÓLÉTI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL

Jogszályi háttér

Az átfogó értékelés a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. §-ának (6) megkezdése alapján a gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 170/A. §-ban, illetve a 10. számú mellékletében meghatározott kötelező tartalmi elemekkel készült.

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) célja és alapelvei:

1. § (1) E törvény célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.
 - (2) A törvény meghatározza az (1) bekezdésben megjelölt célok elérése érdekében a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait.
2. § (1) A gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhatóság, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogó felügyelői szolgálat, más szervezetek és személyek e törvény alkalmazása során a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el.
 - (2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerint eljáró szervezetek és személyek tevékenységük során együttműködnek a családdal és - jogszabályban meghatározottak szerint - elősegítik a gyermek családban történő nevelkedését.
 - (3) A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan kell nyújtani.
 - (4) A családjából bármely okból kikerült gyermek biztonságát, korához és szükségleteihez igazodó gondozását, nevelését, egészséges személyiségfejlődését biztosítani kell.
3. § (1) A jogszabályban meghatározott ellátások igénybevétele általában önkéntes. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője csak törvényben meghatározott esetekben kötelezhető valamely ellátás igénybevételére.
 - (2) A gyermekek védelme során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) kormányrendelet (továbbiakban: Rendelet) 1. § (1) bekezdése szerint a gyámhatóság feladat- és hatáskörét

a) a települési önkormányzat jegyzője,

b) a fővárosi és megyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró

járási (fővárosi kerületi) hivatala (a továbbiakban: gyámhivatal),
 c) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal gyakorolja.

A Rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője

- a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

I. A település demográfiai mutatói

Kor-csoport	2011. év		2012. év		2013. év		2014. év		2015. év	
	lakosság szám (fő)	eloszlás (%)	lakosság szám (fő)	eloszlás (%)	lakosság szám (fő)	eloszlás (%)	lakosság szám (fő)	eloszlás (%)	lakosság szám (fő)	eloszlás (%)
0-2 év	72	2,23	65	2,03	76	2,4	66	2,11	72	2,31
3-6 év	121	3,76	111	3,46	99	3,13	101	3,23	83	2,67
7-14 év	265	8,23	255	7,95	243	7,67	232	7,41	234	7,52
15-18 év	161	5	151	4,7	152	4,8	149	4,76	149	4,79
19-65 év	2073	64,36	2088	65,09	2057	64,93	2026	64,73	2006	64,44
66-100 év	529	16,42	538	16,77	541	17,07	556	17,76	569	18,27
összesen	3221	100	3208	100	3168	100	3130	100	3113	100

Üllés Nagyközség lakosságának száma az elmúlt öt évben 3,35 %-kal csökkent. A lakosság korcsoport szerinti összetételét vizsgálva megállapítható, hogy a 14 év alattiak száma csökkenő, a 66 év felettek száma növekvő tendenciát mutat.

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. 19. § (1) bekezdése szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) a 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak,
- c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A Gyvt. 19. § (2) bekezdése alapján a gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: az öregségi nyugdíj

legkisebb összege) a 140%-át,

- aa) ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- ab) ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ac) ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;
- b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

2015. évben 149 fő gyermek részére nyújtottak be kérelmet rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására, ebből 14 fő kérelme elutasításra került jogosultsági feltételek hiányában (egy főre eső jövedelem miatt). 2015. december 31. napján 135 fő gyermek rendelkezett érvényes rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal.

2015. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek élekor szerint:

	0 - 2 év	7 - 14 év	15 - 18 év	19 -	összesen
Létszám	28	68	31	8	135

2015. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a gyermekek száma szerint:

	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy annál több	összesen
	gyerekes családok száma					
Családok száma	22	29	11	4	0	66
ebből: egyedülálló szülő	9	13	3	1	0	26

2015. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult személyek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint a jogosultság megállapításakor:

	Egy főre jutó családi jövedelem				összesen
	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének felét nem éri el (<14.500 Ft)	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének fele, illetve annál több, de az öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el (14.500-28.500 Ft)	az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (28.500 Ft) eléri, de annak a 130 %-át (37.050 Ft) nem haladja meg	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át meghaladja, de annak a 140 %-át nem haladja meg	

Gyermekek száma	6	82	42	5	135
-----------------	---	----	----	---	-----

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerint a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

A támogatás összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. 2015. évben a támogatás összege 5.800 Ft/gyermek. 2015. augusztusában 137 fő gyermek részére, 2015. novemberében 131 fő gyermek részére igényeltük a támogatást.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A Gyvt. 67/A. § szerint

- (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:
 - a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
 - b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
 - c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.
- (2) Halmozottan hátrányos helyzetű
 - a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
 - b) a nevelésbe vett gyermek,
 - c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával egyidejűleg 2015. évben 20 szülő 44 fő gyermek részére kérte a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzet megállapítását.

Óvodáztatási támogatás

1 fő gyermek részére került megállapításra a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján **óvodáztatási támogatás**, amelynek összege 10.000 Ft. Ez a támogatási forma 2015. szeptember 1. napjától megszűnt.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatához való csatlakozás helyi szabályairól szóló 12/2011. (XI.16.) önkormányzati rendelet szerint „B” típusú támogatásban részesül 1 fő 2013/2014., 2014/2015. és 2015/2016. tanévben 3.000 Ft/hó összegben.

„Üllési Talentum” ösztöndíj támogatás

Üllés Nagyközségi Képviselőtestületének az „Üllési Talentum” ösztöndíj megalapításáról, a felsőoktatási intézményekben tanulók támogatásáról szóló 17/2013. (XI.4.) önkormányzati rendelete szerint **a 2014/2015. tanévben 9 fő, a 2015/2016. tanévben 8 fő kap 6.000 Ft/hó támogatást.**

Gyermekétkeztetés

Üllés Nagyközségben a bölcsődés, óvodás és iskolai étkeztést az Üllési Önkormányzati Konyha biztosítja. Az étkezési térítési díj tekintetében 2015. szeptember 1. napját megelőzően 100 % támogatást kaptak azok a gyerekek, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek, 50 % támogatást a tartósan beteg gyermekek vagy a nagycsaládban nevelkedő gyermekek részesültek.

A Gyvt. 2015. szeptember 1. napjával hatályba lépő változásaira tekintettel az alábbiak szerint alakulnak a térítési díjak:

21/B. §(1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
 - ae) nevelésbe vették;
 - b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - bb) nevelésbe vették;
 - c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
 - d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - da) nevelésbe vették, vagy
 - db) utógondozói ellátásban részesül.
- (2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani
- a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára,

- ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
- c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Az alábbi táblázatban a 2015. évben biztosított adagszámokat mutatja:

	Bölcsőde			óvoda			iskola		
	100% támogatás	50% támogatás	0% támogatás	100% támogatás	50% támogatás	0% támogatás	100% támogatás	50% támogatás	0% támogatás
január	88	19	285	379	127	1278	1956	1105	1349
február	98	68	217	364	211	725	1617	947	1412
március	87	77	228	432	238	812	1782	1033	1627
április	60	93	228	409	207	671	1539	743	1315
május	52	90	220	341	204	643	1519	872	1389
június	61	77	291	335	141	578	1199	352	1041
július	37	53	166	128	34	195	0	0	0
augusztus	57	48	178	66	23	188	0	0	0
szeptember	310	0	74	1300	0	279	1466	1068	1722
október	311	0	73	1102	0	191	1245	724	1268
november	309	0	74	1299	0	206	1239	1009	1725
december	295	0	39	1003	0	212	1075	710	1066
összesen	1765	525	2073	7158	1185	5978	14637	8563	13914

Nyári gyermekétkeztetés

Üllés Nagyközségi Önkormányzat a gyermekszegénység elleni program keretében nyári étkeztetés biztosítására 79 gyermek számára 1.842.280 Ft támogatást kapott 2015. június 16. és augusztus 28. napja közötti időszakra.

III. Bűncselekmények és bűnelkövetések

A Szegedi Rendőrkapitányság Móraalmi Rendőrőrsének a 2016. május 2. napján kelt 06010/8146-1/2016. ált. számú tájékoztatása szerint „sem Üllés Nagyközség területén, sem más településeken nem történt olyan bűnelkövetés, amelyben az üllési lakhellyel rendelkező fiatalkorú vagy gyermekkorú elkövető vett volna részt, valamint a településen élő fiatalkorú, gyermekkorú személyek sérelmére sem követtek el az elmúlt évben bűncselekményt, szabálysértést”.

A gyermekjóléti szolgálat 2015-ös évi tevékenysége

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységét az 1997. évi XXXI. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény és a hozzá kapcsolódó jogszabályok alapján látja el, a következők szerint.

A gyermekjóléti szolgálat feladatai: A gyermekek érdekeit védő személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereivel és eszközeivel a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére, valamint a gyermekek családból történő kiemelésének megelőzésére szolgál. A nagyközségben e feladatokat a Homokháti Kistérség Többcélú Társulás Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ Gyermekjóléti Szolgálatát látja el az 1997. évi XXXI. törvény értelmében, együttműködve a törvény 17. § - ban meghatározott jelzőrendszeri tagokkal.

A gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében tájékoztatják a gyermeki jogokról, kedvezményekről a hozzájuk fordulókat. Családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés segítségnyújtás és az ezekhez történő hozzájutásban. Támogatják, segítik a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat, szabadidős programokat szerveznek, hivatalos ügyek intézésében segédkeznek. A veszélyeztetettség megelőzésének érdekében a gyermekjóléti szolgálat észlelő-és jelzőrendszert (bölcsőde, óvoda, iskola, védőnői szolgálat, házi orvos, gyámhatóság, rendőrség, szociális központ) épített ki, működtet. A jelzőrendszeri tagok között folyamatos a kapcsolattartás. A gyermekjóléti szolgálat a veszélyeztetettséget előidéző okot feltárja, ezek megoldására javaslatokat készít. Segítséget nyújtanak a nevelési,- oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatainak ellátásában. A már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében gondozzák a családot a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozására, családi konfliktusok megoldásának elősegítése érdekében. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A Gyermekjóléti Szolgálat munkájának lényege, hogy a szociális szolgáltatások révén – ahol mód van rá – a hatósági beavatkozások elkerülhetőek legyenek, hatékony, összehangolt segítséget nyújtsanak ahhoz, hogy a gyermekek otthoni, illetve családi környezetükben kiegyensúlyozottan nevelkedhessenek.

A Gyvt. 17. §- ban foglaltak szerint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében: az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, házi orvos, házi gyermekorvos, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, közoktatási intézmények, a nevelés-oktatási intézmény,- a nevelési tanácsadó, rendőrség, ügyészség, bíróság, párfogói felügyelő szolgálat, az áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervek, menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása, társadalmi szervezetek, egyházak, munkaügyi hatóság. Ezen intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálat felé, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet. A gyermekjóléti szolgálat minden év február 28. napjáig Éves Szakmai Tanácskozást szervez, melyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóját figyelembe véve átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves működését, közösen áttekintik a település gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját és javaslatot tesznek a működésük szükség szerinti javítására. A tanácskozáson a jelzőrendszer tagjai saját területük szakmai lehetőségei által feltárt problémákra dolgoznak ki kezelési, megoldási javaslatokat, eközben alakítják ki egységes szemléletüket, illetve szükség

esetén a gyermekek egy-egy csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetésére cselekvési tervet dolgoznak ki.

Alapellátás keretein belül 23 család 32 gyermekével foglalkozott a szolgálat. Családba fogadásra 2 alkalommal került sor, 2 család tekintetében. Gyámrendelés nem történt. Védelemben 7 család 14 gyermeke volt. 3 család 6 gyermekének védelembé vétele szűnt meg 2015-ben költözés, illetve nagykorúság miatt. Ideiglenes hatályú elhelyezésre 1 család 2 gyermekénél került sor a 2015-ös évben. Szakellátásban 4 család 7 gyermeke volt. Utógondozás nem lett elrendelve az elmúlt évben. Eseti jelleggel 13 család 32 gyermekével foglalkozott a szolgálat. Válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozására nem került sor. A szakellátásban lévő gyermekek,- és az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek családjainak gondozása során tapasztaljuk, hogy sok esetben a szülők nem motiváltak gyermekik hazagondozásában. Ettől függetlenül a gyermekekkel való kapcsolattartást a családok gyakorolják. A 2015-ös évben nem került vissza gyermek a vérszerinti szülei családjába Üllésre.

A kezelt problémák típusai között találhatóak: anyagi (18 esetben), gyermeknevelési (23 esetben), gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség (12 esetben), magatartási-, teljesítményzavar (18 esetben), családi konfliktus (21 esetben), szülők vagy a család életvitele miatt (12 esetben), szülői elhanyagolás miatt (3 esetben), fogyatékoság, retardáció (2 esetben), szenvedélybetegség (1 esetben). Összesen 117 a kezelt problémák száma. Jellemző, hogy a problémák a gondozott családok többségénél halmozottan jelentkeznek.

Továbbá általánosságban elmondható, hogy gyakoriak a gyermeknevelési kérdések, határok kialakítása és családi szabályok megtartása, a rosszul értelmezett fegyelmezés alkalmazása, a meleg-engedékeny nevelési stílus alkalmazása, mely főként az iskolai beilleszkedés és a kamaszkori magatartási problémák egyik okozója.

Családi és/vagy párkapcsolati konfliktusok, aminek hátterében szülők életvitele- betegsége, mentális/értelmi állapota is állhat.

A 2015. év speciális jellemzője volt, hogy a településről 8 család költözött el az év során, 14 gyermekkel, akik a gyermekjóléti szolgálat látóterében voltak, alapellátásban vagy védelemben.

A költözés okai: megélhetési problémák, rokon gondozása ott lakással, új párkapcsolat vagy éppen a párkapcsolat megszűnése, életvezetési problémák elől menekülve (kilakoltatás veszélye állt fenn a családnál)

Jelzések száma, gyakorisága

A jelzőrendszer tagjaitól a 2015-ös évben 24 esetben érkezett jelzés a gyermekjóléti szolgálathoz. A jelzőrendszeri tagok az írásos jelzőlapokat az esetek döntő többségében használják, és alkalmazzák. Azonban még mindig előfordult, hogy szóban „meglátásként” felmerült probléma nem került írásos jelzésként a szolgálathoz. Az elmúlt évben a legtöbb jelzést közoktatási intézményből kaptuk, elsősorban szegedi középiskolákból, igazolatlan mulasztás miatt (8 alkalom), ezen felül a településről jött jelzés egészségügyi és pedagógiai területről.

Jelzőrendszeri esetszólások gyakorisága

6 alkalommal került sor jelző-és észlelőrendszeri esetszólásra. Ezekon kívül rendszeresen tartják a kapcsolatot telefonon, illetve személyesen a tagokkal szükség szerint akár napi szinten is, szakmaközi megbeszélések keretében. Leginkább az óvodavezetővel, iskolai gyermekvédelmi felelőssel, de szükség szerint az iskola igazgatójával és az adott

osztályfőnökkel, védőnővel állnak kapcsolatban. Havi rendszerességűek a szakmai értekezletek, Zákányszéken, ahol a kistérségben dolgozó kollégákkal és a szakmai vezetővel tájékoznak az aktuális szakmai információkról, jogszabályi változásokról, munkatapasztalataikat megosztják egymással és esetmegbeszélést tartanak.

2015-ben szakmai továbbképzések

A családsegítő 30 órás tréningen vett részt, melynek témája: Hétköznapi szenvedélyek, szenvedélyek a hétköznapiakban. A saját élményű csoportmunkát a Dr. Farkasinszky Terézia Drogcentrum munkatársai tartották. Az ott szerzett ismeret-és tudásanyag munkája során jól hasznosítható.

2015-ben a Kistérség egészére kiterjedő program

A 2015-ös évben sikeresen pályázott az Intézmény az Erzsébet program táborozási programjára, ez által 1 üllési gyermeknek lehetősége nyílt Balatonberényben táborozni egy héten át.

Prevenációs célzatú szabadidős programjaik, adományok szervezése, pályázatok

2015-ben is volt nyári gyermekétkeztetés 79 fő számára, akik a nyár során, 55 napon keresztül kaptak meleg ebédet.

A Minden Gyerek Lakjon Jól Alapítvány Vetőmag programjában is részt vettünk, mely akcióban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok voltak érintettek.

A szokásos karácsonyi akciókat decemberben ismét meghirdettük: Egy kilónyi törődés- tartós élelmiszerek gyűjtése és osztása, Cipős doboz ajándékok és a Gyerekkarácsony, amely 43 gyermek számára a Szociális Központ épületében került megrendezésre.

Az adományokhoz jutást minden alkalommal megelőz egy közös gondolkodás, amikor a szociális központ, iskola, óvoda, védőnői szolgálat összeállít egy névsort, arról, hogy kiket javasol támogatásra és ezen névsorok kerülnek összefésülésre a falukarácsonyi önkormányzati névsorral. 2015-ben a VÉSZ egyesület is bekapcsolódott a karácsonyi jótékonyági programfolyamba.

A Hálózat a közösségért pályázat során áramhátraléokban lévő tartozások kiegyenlítésében segített- 8 család esetében.

Mosógép/hűtőcsere program által 6 család jutott új háztartási géphez.

Adományszervezés folytatódott (általában berendezési tárgyak tekintetében).

Szabadidős foglalkozások: Lovas programok voltak- családi nap, közös főzéssel, lovas kocsikázással, lovas tornával, csoportos lovas foglalkozások, szakképzett terapeutákkal. A program önkormányzati civil szervezeteknek nyújtott támogatásából valósult meg. Generációk napja is megrendezésre került, a szociális központ nappali ellátottjai és gyermekek közös programja ez, önkéntes segítőként közösségi szolgálatot végző diákok segítettek a megvalósításban.

2015-ben első ízben nyári napközis tábort valósítottak meg, 18 fő részére, a Tesz-Vesz Közhasznú Egyesület támogatásából.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Csongrád Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatal 2015. február 24-én történt ellenőrzése során megállapította, hogy a családgondozó heti 20 óra időráfordítással végzi el a feladatát, 10 óra irodai és 10 óra területi munkával. A családgondozó felsőfokú, szakirányú

végzettséggel, határozatlan idejű közalkalmazotti kinevezéssel végzi a munkáját, munkaköri leírással rendelkezik. Rendezett, szépen kialakított irodában, megfelelő tárgyi feltételekkel végezheti munkáját. A szolgáltatás elhelyezése megfelelő, a lakosság már megszokta, hogy helyileg hol található. Heti 5 órában rendelkezésre áll egy pszichológus szakember, aki nagymértékben segít a munkában. A családgondozó helyettesítése a Társuláson belül szabályozott és megoldott. Hiányosságként megállapították, hogy a lezárt iratanyagok és az élő esetek iratanyagai nincsenek kellően elkülönítve, az iratkezelési szabályzat és az irattározás nem kellően szabályozott. Az ellenőrzés során megállapították, hogy a családgondozó túlzottan leterhelt, mindenféleképpen indokolt lenne további családgondozó vagy teljes munkaidős kolléga alkalmazása.

Nagyon sok olyan lehetőség van a helyi szakemberekkel karöltve, mely közösségformáló, minden gyermek számára elérhető és előre mutató.

A jelzőrendszer tagok 2015-ös évi beszámolóinak rövid összefoglalása és a jövőre vonatkozó javaslatai

Csak összefogással, szoros együttműködéssel lehet eredményeket elérni a gyermekvédelem területén.

Korai szocializáció fontosságát emelték ki és ennek segítése, ha bölcsődei elhelyezés biztosított az adott család gyermeke számára.

Nem lehet kizárólagosan csak a gyermekekre fókuszálni, a szülőt is be kell vonni a problémamegoldásba, meg kell találni a családon belüli erőforrásokat- rendszer szemléletű szociális munka.

Előadások, ismeretterjesztő programok a családok számára, korosztályonkénti bontásban elengedhetetlenül fontosak

Pályázati források kiaknázása a programok és adományok finanszírozására

Prevenációs foglalkozások gyerekek és/vagy a teljes család részére

A Homokháti Szociális Központ új szolgáltatásainak megismerése

Szakmai képzések a szakemberek számára

A településen kívüli szakemberek bevonása a családi esetkezelésbe vagy ismeretátadásba:

Rendőrség, Gyámhivatal, Drogambulancia.

Összegzés

Általánosságban elmondható, hogy az esetszám a 2015-ös évben magas volt. A védelemben vettek száma szintén magas volt és bár 6 fő kikerült a rendszerből, valamint 2 esetben nagykorúvá vált a gyermek, illetve 4 fő elköltözött a településről, sajnos kevés volt az az esetszám, amikor eredményesen változott egy-egy gyermek helyzete és lezárható a gondozás. A szülők részéről sok esetben jellemző volt, hogy a megkeresés csak a krízis idején történt, azonnali megoldást vártak el. Amikor már a krízis enyhült vagy részben megoldódott, a család már nem tartotta fontosnak a családsegítővel való kapcsolattartást és együttműködést, pedig a lényegi munka sokszor akkor tud csak elkezdődni.

A tavalyi évben a szülők életvitele és megromlott helyzete miatt kettő kiskorút helyezett el a gyámhatóság ideiglenes hatállyal, a szülők saját kérésére!

A 2015. évben jelentős előrelépés volt a szolgálat életében, hogy egész évben Tanácsadó pszichológus segítette a problémák megoldását, az egyéni és a családi esetkezelés mellett egy osztályban is szerepet vállaltak a szakemberek, ahol közösségépítő foglalkozás keretében 7 alkalommal, a serdülő gyerekeket nevelő szülők csoportján is részt tudtak venni az érdeklődők.

Első ízben került megrendezésre a nyári tábor Üllés Nagyközségben. A tábor rendkívül hasznos volt, a gondozásban lévő gyerekeket és szüleiket sikerült a tábor kapcsán jobban

megismerni, melynek eredményeképpen a családdal való segítő munka még hatékonyabban tudott megvalósulni. A 2015-ös évben 13 gyermek számára oldódott meg a gyermekszállítás, mindannyian külterületi lakosok, így a szállítással gyorsan, biztonságosan jutnak be az intézményekbe. Különösen kiemelendő a bölcsődébe jutás, ahol sok esetben a gyermekek szocializációját is segítik, pótolva azt a hiányosságot, ami a család feladata lenne.

2015 nyarán az iskola és helyi civil szervezetek összefogásával szinte minden héten kínáltak fel napközis táborozási lehetőséget a gyerekeknek, ezt a szolgálat nagyon fontosnak tartja, nem csupán az élményszerzés miatt, hanem azért is, mert sok szülőnek így nyílt lehetősége alkalmi munkavállalásra.

Az év második felétől már körvonalazódott az a törvényi háttér, amely 2016. január 1-től igen sok tekintetben változtatta meg a gyermekjóléti szolgálatok munkáját.

2016-ban is nagy hangsúlyt szeretnének fordítani a prevenció programokra. Sok gyermek, csak ezen foglalkozások és programok keretében kapja meg azokat az élményeket, amelyeket hasonló korosztályú társaik számára a család nyújt.

Továbbra is szükségesnek, és kiemelt fontosságúnak tartjuk a jelzőrendszeri tagokkal történő hatékony együttműködést, amely garantálja a településen felmerülő problémák és nehéz élethelyzetek megoldását. A megváltozott jogszabályi háttér erre ad útmutatást és máris érzékelhető ennek pozitív hatása.

Kelt: Üllés, 2016. május 05.

Dr. Borbás Zsuzsanna s.k.
jegyző

Csótiné Ördög Edit s.k.
Homokháti Szociális Központ
intézményvezető

Somogyiné Farsang Szilvia s.k.
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
szakmai vezető

Tóth Károlyné s.k.
családsegítő

